

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Lyrisk satir med lätt handlag och schvung

Möller-Sibeliuss, Anna

Published in:
Vasabladet

Published: 10/06/2022

Document Version
Accepted author manuscript

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Möller-Sibeliuss, A. (2022). Lyrisk satir med lätt handlag och schvung. *Vasabladet*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023030329465>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Rosanna Fellman, Republikens president Tasavallan presidentti, Förlaget 2022

I sin debutsamling "Strömsöborna" från 2019 lät Rosanna Fellman en hel kör av enskilda röster komma till tals och ge uttryck för sitt illabefinnande, för skevheter och urspårningar i samtidens Finland. Det var en räckta vittnesbörd i svidande kontrast till titelns anspelning på finlandssvensk idyll.

I väsentliga avseenden följer Fellman upp det samhällskritiska spåret i sin andra diktbok "Republikens president Tasavallan presidentti" och hon gör det i ett liknande talspråkligt och diskursimiterande textflöde.

Men här är det fråga om en enskild person som till skillnad från förra bokens underdogperspektiv innehar en maktposition, ja symboliskt sett den ultimata maktpositionen i ett land. I praktiken sitter Fellmans finländska president dock fast i ett cyniskt marknadsliberalt system där statsöverhuvudets funktion är att spela med, godkänna färdiga beslut, följa med popularitetsciffror och representera.

Den 46-47-åriga kvinnliga, finlandssvenska presidenten (som alltid känt sig mera finsk) ingår i en bred krets av kontakter. Här figurerar assisterande kommunikationschef Jormalainen som kan rädda ett och annat sövande möte med sina skämt, statsminister Nieminen som enligt presidenten inte riktigt tycks veta sin plats och därför får heta Apinaniemi, kanslichef Sulkusvuori som har koll på dagsscheman, bestämmelser och budgetering och adjutanterna "spökbabianerna" som ansvarar för hennes säkerhet.

I boken pågår en ständig flerspråkig dialog där särskilt finskan får stor plats. Brottstycken av samtal sker mellan presidenten och kolleger, internationella ledare, tolkar, journalister, sponsorer, folket, föräldrarna – och internt med henne själv. För även om hon byggt hela sin karriär på en kapitalistisk ideologi, även om hon demonterar de offentliga välfärdstjänsterna och håller tal om vikten av att varje finländare tar hand om sin egen hälsa, händer det att hon anfäktas av tvivel, sömnsvårigheter och dåligt samvete. Inte för att det ändrar på något eller får henne att tänka om.

Presidenten som själv kommer från en socialdemokratisk medelklassmiljö är på inget sätt exceptionell. Hon hankar sig fram på jobbet och kopplar av genom att supa och sjunga karaoke. Men hon har varit framgångsrik i de politiska ungdomsförbunden redan i unga år och förstått vad goda sponsorer betyder, såsom "Suomen Jauho- ja Perunaliitto". Att hon är så pass omtyckt av folket (ett stöd på 63 % enligt gallupen) verkar delvis bero på att hon känns vanlig och bekräftar att vem som helst kan nå toppen.

Hela boken är en satir över ett genomkommersialiserat samhälle där ledningen sålt sig åt företagsamhetsideologin och svält dess retorik. Det som finns kvar är en apparat av innehållslösa möten, avtal, intervjuer, rapporter och tomma symboler såsom handskakningarna på självständighetsbalen, avtäckandet av isbrytare och förflyttningar av bronsstatyn föreställande Mannerheims häst.

Fellman skriver sin lyriska satir med lätt handlag och schvung, man rycks med i absurditeterna och det infallsrika formspråket gör skildringen dynamisk. Men med tanke på kriget i Ukraina och den säkerhetspolitiska situation som råder i Europa nu kan det inte hjälpas att satiren känns mer aningslöst underhållande än politiskt omskakande. Å andra sidan, hur förändrar man världen? Kanske ett raljerande humör åstadkommer mer än rynkade pannor, jag vet inte. Eller så behövs båda, om än inte i samma böcker.

Anna Möller-Sibeli